

شطرنج جاسوسی در سقوط دولت ملی

۱۷ خرداد ۱۴۰۵ ساعت ۱۳:۵۳

اسدالله علم، با جذب چهره‌های روشنفکر، مطبوعاتی و سیاسی یکی از موثرترین اجزای این عملیات بوده است.

در جریان کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و طراحی انگلیسی و امریکایی برای ساقط نمودن دولت ملی مصدق، سازمان جاسوسی انگلستان، با هدایت شاپور جی در داخل و کریستوفر ودهاوس در انگلستان، با کارگردانی اسدالله علم به جذب تعدادی از کمونیست‌های سابق پرداخت و با به خدمت گرفتن آن‌ها، فعالیت‌های مختلفی را در پوشش حزب توده انجام داد. تصور حزب توده و روس‌ها، گسترش نفوذ آن‌ها در ایران بود. اما تصور دکتر مصدق، استفاده از آنان در مسیر اهداف خود بود این گروه انگلیسی که در بین مردم به توده نفتی مشهور بودند، با تبلیغات علیه مذهب و روحانیت و معتقدات دینی، این باور را در میان مردم ایجاد می‌کردند که دولت مصدق دولتی ضد مذهبی و زمینه ساز نفوذ کمونیست‌هاست. شبکه‌های تحت هدایت شاپور جی و اسدالله علم در اجرای این سیاست نقشی فعال داشتند. اسدالله علم، با جذب چهره‌های روشنفکر، مطبوعاتی و سیاسی یکی از موثرترین اجزای این عملیات بوده است. فعالیت شبکه شاپور جی و اسدالله علم بر دو محور متمرکز بود: عملیات نفوذ سیاسی و عملیات جنگ تبلیغاتی و فرهنگی. عوامل این شبکه توانسته بودند که در حزب توده، جبهه ملی، حزب زحمتکشان، نیروی سوم، حزب ایران و... نفوذ کنند. مارک گاز یوروسکی، در پژوهشی درباره کودتای بیست و هشت مرداد ۱۳۳۲ می‌نویسد: ... اجرای یک سلسله عملیات بارفر بدامن که از سال ۱۹۴۸ به منظور مقابله با نفوذ شوروی و حزب توده آغاز شده بود. بدامن، نام یک برنامه تبلیغاتی و سیاسی گسترده بود، که از طریق شبکه‌ای به سرپرستی دو تن ایرانی با نام‌های رفر نرن و سیلی اداره می‌شد و ظاهراً سالانه بودجه‌ای معادل یک میلیون دلار داشت. آشوب بیست و سوم تیرماه همراه با ورود اورل هریمن، نماینده مخصوص ترومن (رئیس جمهور آمریکا) یکی از اقدامات شبکه بدامن بوده است.

منبع: گاز یوروسکی، مارک. ج. سیاست خارجی آمریکا و شاه، ترجمه جمشید زنگنه. موسسه خمت فرهنگی رسا، تهران، ۱۳۷۱، ص ۲۷

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/50340/شطرنج-جاسوسی-سقوط-دولت-ملی>